

sig i stor harmoni til et moderne demokrati? Det kan man have sin skepsis over for.

Sandheden er, at det ikke er noget sammenhængende samfund hverken på den ene eller på den anden måde. Forudsætningen for, at det ikke fortsat skal degenerere i borgerkrige og nye lidelser, er, at der bliver skabt en meget bred koalition, der inkluderer troværdige repræsentanter for sunnimindretallet i den irakiske regering fremover.

Det betyder, som jeg har en fornemmelse af at der hos briterne længe har været en forståelse for, og som der hos amerikanerne måske oven i købet er ved at vokse en vis forståelse frem for; at det oprør, man kæmper med i Irak, kan man ikke løse alene med militære midler og skabe stabilitet og fremgang for Irak i nogen overskuelig fremtid.

Hvis ikke man finder de kræfter blandt oprørerne, som det overhovedet er muligt at inddrage i en politisk dialog – jeg havde nær sagt på samme måde, som det omsider lykkedes i Nordirland – kan man holde nok så mange valg i Irak, uden at situationen grundlæggende forbedres.

Derfor tror jeg, at det selvfølgelig er en vigtig del af appellen til dem, der har et ansvar at udøve her, at vi skal samle os om alt det, vi er enige om med hensyn til at hjælpe den irakiske civilbefolkning, hjælpe det irakiske styre med træning og større retssikkerhed, styrkelse af politi og retsvæsen, civilsamfund osv., så de kan komme til at stå på egne ben.

Men det er også en vigtig del at medvirke meget aktivt til, at den politiske dialog kommer i gang, også med dem, der stadig væk er under våben. Her tænker jeg selvfølgelig ikke på fanatiske terrorister som al-Zarqawi osv., men der er en meget, meget bredere modstand mod den udenlandske tilstedeværelse i Irak, som ikke kun skal håndteres med militære midler.

Det fører så frem til en lang diskussion, som har været gennemført i de foregående debatrunder, om, i hvor høj grad de udenlandske styrkers tilstedeværelse i Irak – bare på det mellemlange sigt – er en del af løsningen eller en fortsat del af problemet. Socialdemokratiets holdninger til den del af diskussionen er velkendte og er trukket op i de forudgående debatter.

Kl. 13.20

Søren Espersen (DF):

Den forespørgsel, som hr. Villy Søvndal og hr. Frank Aaen har stillet, handler om regeringens strategi for at imødegå den situation i Irak, at be-

folkningen i stadig stigende grad bliver ofre for det voksende kaos.

Det slog mig, da jeg læste forespørgslen, at udgangspunktet – altså at der er kaos – er forkert. I Irak er der ekstremister, som med selvudløsende bomber skaber usikkerhed i befolkningen og spreder død og ødelæggelse omkring sig eller er i gang med forberedelser til at sprænge sig selv og andre i luften. Men tilsvarende ekstremister lusker jo rundt i Indonesien, i Egypten, i Jordan, i Saudi-Arabien, i Israel, i USA, i England, i Spanien og måske ligefrem i Danmark.

Det er blevet virkelighedens verden, siden intifadaen begyndte i Israel i eftersommeren 2000 med de første selvmordsbomber, og efter den 11. september 2001 er civiliserede mennesker så småt ved at blive hårdhudede nok til at sige: Sådan er det åbenbart, og det må vi forholde os til og leve med. Den islamistiske terror er international og har intet at gøre med regionale eller lokale konflikter.

Terror forekommer i rigt mål i Irak, eftersom landet nu er blevet det foretrukne rejsemål for ekstremister, men voksende kaos mener jeg ikke der er tale om. I Irak har man, som vi har hørt, taget de første spæde skridt frem mod demokrati, og det sker ikke på trods af, men på grund af den frie alliances tilstedeværelse i landet.

Egentlig har jeg aldrig forstået, at man bruger udtrykket genopbygning af Irak. Det lyder nærmest, som om Irak før krigen var et velfungerende samfund, som blev ødelagt af allierede tropper, og at vi nu er i gang med at reparere det, vi selv har ødelagt. Der er faktisk mange, der tror, at det forholder sig sådan, men sandheden er jo, at der er tale om en opbygning, en nybygning af Irak, for under Saddams 35-årige styre lykkedes det ham jo at sikre, at det i forvejen miserable land blev ved med at være et miserabelt land.

Det er pioneropgaver, der nu sættes i gang i det forarmede og elendige land. Vi har hørt, at der sættes vandingsprojekter i gang i Basra, og det er pionerprojekter, for tidligere var der ingen vandingsprojekter i Basra; der etableres sanitet, og der var ingen sanitet før; der startes juridiske retsstatsprojekter, og der var ingen retsstat før; der sendes skibsladninger med videnskabelig litteratur fra Tyskland, England og Frankrig til Bagdad Universitet, hvor der hverken udførtes forskning eller fandtes bøger før; der er en enorm minerydning i gang i hele landet, og det er altså ikke vores miner, man rydder – nej, det er Saddams elendige miner, der ligger og flyder til stor gene for civilbefolkningen.